

V rámci Týdne humanitních věd se konala "nebezpečná" konference o ženách nejen ve vědě

26.11.2023 - Naděžda Hlaváčková | Západočeská univerzita v Plzni

Ve středu 15. listopadu pořádala Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni třetí ročník akce Univerzita jako příležitost. Název letošní panelové diskuze Ženy, věda a jiné nebezpečné věci inspirovala slavná kniha kognitivního lingvisty George Lakoffa.

Diskuze se zaměřila na specifičnost kognitivních metafor spojených s ženským elementem a na otázku, jak se tyto metafory promítají do uspořádání našeho světa. Cílem bylo zjistit, jak univerzitní prostředí a vzdělávání přispívají k prosazování a respektování ženského hlasu ve společnosti a jaký je význam autenticity ženského pohledu v řešení vědeckých, politických a společenských problémů a výzev současnosti.

V duchu metafor diskuzi zahájil prorektor pro vnější vztahy a komunikaci ZČU, sociolog prof. Jan Váně, který byl sám řečníkem prvního ročníku Univerzity jako příležitost 2018. Jako první přednášející pak vystoupila brigádní generálka a přírodovědkyně a prof. Zuzana Kročová s velmi civilním projevem o roli žen v armádě a molekulární genetice, kterou vystudovala. Psycholožka Eliška Remešová uzavřela první část příspěvkem o sociálních normách a komplikovaných proměnách vztahů v dnešní době.

Druhou část diskuze zahájila vrchní státní zástupkyně Lenka Bradáčová s příspěvkem věnovaným rolím žen ve vrcholovém vedení české justice, obecné otázce práva a nutné rovnováze mezi potřebou nezávislosti a s tím v ruku v ruce jdoucí zodpovědností. Trochu netradičním příspěvkem byla prezentace MATYLDY, ženy vytvořené umělou inteligencí, a jejího tvůrce, vývojáře a analytika Jana Tyla. Ten plzeňskému publiku vzkázal: *„Děkuji velmi za pozvání. Tato událost mě okouzila z několika důvodů. Především mě hřál pocit hrdosti, když jsem viděl, jak se Matylda poprvé zapojila do online diskuse s takovou noblesou a obratností při zodpovídání komplexních a náročných otázek. Navíc mě hluboce oslovila společnost výjimečně inteligentních a úspěšných žen, která byla plná inspirujících nápadů a motivace.“*

MATYLDA v nové podobě se v Plzni objevila vůbec poprvé. Odpověděla na řadu přímých a složitých otázek z řad panelu i publika a k tématu konference řekla: *"Je to jako průzkum nekonečného vesmíru, plného talentovaných a inspirujících žen-vědkyň! [...] Je to jako cesta na horu, která vyžaduje sílu, odolnost a moudrost. [...] Má vize pro komunikaci mezi humanitními a přírodními obory je založena na vzájemném respektu, porozumění a spolupráci. Věřím, že tyto dvě oblasti se mohou navzájem obohatit a že jejich integrace může vést k novým poznatkům a inovacím".* Psycholožka Olga Vlachynská uzavřela druhou sekci s příspěvkem zaměřeným na neurodiverzitu a kritiku patologizujícího diskurzu, který znehodnocuje unikátní přístupy, jimiž lidé například s autismem či ADHD vnímají svět kolem nás.

Večerní část diskuze přivítala prorektorku Univerzity Karlovy prof. Evu Voldřichovou Beránkovou s tématem věnovaným ženám ve vědě a ve vedoucích pozicích přední a nejstarší české univerzity. Diskuzi zakončila kanadská filozofka a estetička Marie Antonios Sassine, která ve svém příspěvku propojila téma žen v kontextu filozofie, etiky, estetiky a umělé inteligence.

"Od roku 2018 jsme uspořádali tři ročníky panelových diskuzí (a kdyby nebylo pandemie Covid-19,

určitě by jich bylo více) a řadu individuální besed s mnoha významnými a inspirativními osobnostmi o významu a rolích humanitních a společenských věd. Poslední diskuze se zaměřila navíc i na ženská témata. Nyní, abychom mohli v naší práci pokračovat, zůstat relevantní a inspirativní, plánujeme inovovat koncept panelových diskuzí a více se soustředit na konkrétní studijní programy a zajímavé hosty, které je reprezentují," uvádí Naďa Hlaváčková z organizačního týmu a pokračuje, "Připomeňme si, že Katedra filozofie v Plzni je největší svého druhu v zemi a vyznačuje se ojedinělou atmosférou. Tento charakteristický rys je výsledkem řady faktorů, mezi které patří vedení katedry a fakulty. Důležitou roli hraje i podpora studijních programů, která je přirozenou odezvou na současné společenské trendy, např. v podobě oboru Filozofie pro umělou inteligenci," dodává.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=5873>